

A MUNKA

VI. évfolyam. 41. szám.

Ára 24 fillér

Salgótarján, 1928. október hó 6

Ahol nem mutatták fel a kártyát

Harsányi Zsolt, jelestollú írók egy józsu megtörtént adomát mondott el e napokban egy fővárosi lap hasábjain. Egy mágnásról és egy vigérről esik benne szó, akik valahogyan utitársak. A mágnás nagy kártyás és jobb hián utitársával is beéri, csak hogy ühesse a „blatt”-ot. Hol az egyik, hol a másik nyer a huszonegyesben. Ép a gróf mondja ki e sorsdöntő számot, amikor a vigér bizalmasodni kezd és kéri, hogy a mágnás a kártyákat mutassa fel. A mágnás utólrhetetlen lenézéssel odavágja neki: „Ez nálunk a Nemzeti Kaszinóban nem szokás, amit mi kimondunk, az szent!” — Hja vagy úgy, a kártyát nem kell felmutatni? —, ragadja meg a szót a vigér, — „Igy is jó!” — És ettől kezdve folyton nyer egészen Budapestig és minden pénztől kifosztja partnerét.

Ez élelmes vigérről nem kevésbbé élelmes politikai vigécek jutnak eszünkbe, akik szintén házardjátékok játszottak nem is oly régen Párisban ellenünk és játéknál ottkibicelt az egész világ és tapsolt a szerencsés győzőknek, akik kicsi hián egy egész ezeréves tétet besepertek, míg a blatt Páris és Trianon között járt, még pedig mindig és mindenben az ő javukra. Ez nem is volt oly nagyon boszorkányos dolog, mert a kibécek, akik nyomban biráknak csaptak fel, elfeledték a kártyák felmutatását tőlük megkövetelni, a mi kártyáinkkal meg egyáltalán nem törődtek, azokra egy futó pillantást sem vetettek.

Mi vesztesek lettünk az egész vonalon, mert — hamisjátékosokkal állottunk szemben. Ez lehet szomorú, keserves, megalázó dolog, ahogyan az is, de semmiesetre nem kudar, mert mi becsületesen játszottunk.

Hogy a hasonlatot tovább folytassuk, idők multak, amíg az egyik kibécek, egy egyéni tisztességére és nemzete becsületére igen kényes angol gentleman-nek, esze felderengett, amikor valahogyan a mi vesztet kártyáinkba betekintett: „Ez még nincs rendben, hiszen ezeket a szerencsétlen magyarokat hamiskártyások fosztották ki a mi jelenlétünkben. Ha efölött szemet hunyunk, cinkosai lennénk azoknak a kéteshírű nyerteseknek. De már ezek érdekében én nem teszem kockára sem a magam, sem a nemzetem becsületét!” Így elmékedett magában és megírta a mult év június hó 21-én, rövid idővel azután, hogy a lelkeket felvilágosító Szentlélek ünnepét, pünkösdtől ünnepelte a világ, azt a cikket, melyben „helyet kér Magyarországnak a Nap alatt”.

Ma már nagyon sokan tudják szerte a világ, hogy mi hamiskártyások ellenében vesztettük el a játszmát, nagyon sokan, de még mindig nem elegendő. Itt az idő, hogy évek multán is kijátszuk a magunk kártyáit ellenfeleink „bemondása, de fel nem mutatása” ellenében.

Lássunk csak egy-kettőt ezek közül Első hamiskártya a mi háborus bűnösségünk, amivel a világot becsapták. A mi tétünk ezzel szemben az, hogy egyedül a magyarság képviselője, gróf Tisza István küzdött a kétségbeesésig minden erejével az ellen, hogy a szerb részről házukra dobott tűzcső a egész világot lángba ne borítsa. Egyedül mi ellenetűnk a háborút! Jogásznyelven szólva perújításra ez egyetlen bizonyíték is elégséges és per-döntő!

A második hamis kártya. hogy nemzetiségeink a mi „zsarnoki uralmunk” alól elkiváncztak fajtestvé-

reikhez. A mi ütökártyánk ez ellen az volt, „adatok alkalmat nekik, hogy e szándékukról előttek tanúságot is tegyenek. Népszavazást kérünk, annak eredményét feltétel nélkül elfogadjuk.” És mit tett a világ? A hamis bemondást elfogadta és népszavazást csak Sopronban tűrt meg utóbb és ez is a hamiskártyások ellen fordult.

A harmadik volt a „felszabadítás” hazug jelszava. Nézzünk csak körül Van-e csak egy a tőlünk elszakított nemzetiségek sorában, amelynek panasz a nem sirna fel világszerte, hogy rabbilincsben tartják? A tót, a rutén, a magyarországi oláh, a német, a szerb egyformán jajdul fel, hogy ily elnyomást sohasem szenvedett és egykori elvakult útszítók ma legjobban verik a mellüket és a „felszabadító testvérek” nek szemébe vágják azt a letagadhatatlan igazságot, hogy a magyar imperium alatt hasonlíthatatlanul jobban ment a dolguk. hasonlíthatatlanul több szabadságot élveztek.

A negyedik volt: a gazdasági jólét, mely a Duna medencéjében beköszönt, ha a történelmi magyarországból Csonkamagyarországot fagragunk. És mit látnak? Rablott jószágban nincsen lsten áldásal Közgazdasági viszonyaik olyanok, hogy hozzájuk képest még Csonkamagyarország is minden nyomorúsága-

val együtt Eldorádó-számba megy, mert e földön a magyarság éveszedes államalkotó képessége folytán csakhamar helyreállt az élet és vagyonbiztonság, a jogrend, az állami szilárd alapokra fektetett háztartás, a deficitmentesség, a pénz állandósága stb. míg a kiántánt minden államában dühöng a Balkán teljes korruptságával.

Folytathatnók majdnem a végtelenségig hamiskártyáink felsorolását. De ennyi is elég! Mindaz a bizonyíték, amelyet trianoni aknamunkájukban a mi teljes távollátásunkkal és kizárásunkkal ellenünk felhoztak, nem ellenünk, de mellettünk bizonyít. Aki az igazság elől el nem takarja szemét, aki nézni és látni akar, annak mindezt meg kell látnia, még ha nem is akarja. A világot alkotó nemzeteknek és államoknak, a sorsdöntő hatalmasságokon kezdve egészen az exotikus külföldi, más világgrszeken fekvő államokig be kell előbb-utóbb ismeriünk azt, hogy hamis kártyásoknak lettek akaratlanul bűntársai és hogyha ezekkel továbbra is szövetkeznek, maguk is csak hamiskártyások hírébe keverednek. Már pedig a tisztesség, becsület és igazság még nem vesztett ki végkép a világról! Ha az uralomra jut, kisseprük a hamiskártyásokat és megdől Trianon! Ivánffy Tamás

Mit várhatunk a gazdasági minisztérium működésétől?

Almásy László, Maraschall Ferenc és a gazdasági érdekképviseletek vezetőinek nyilatkozata.

A körgazdasági minisztérium felállítás körül a politikai életben élénk viták folytak és bizonyos oldalról helyteleníteték az új minisztérium létesítését. Budapesti munkatársunk azt a kérdést intézte Almásy Lászlóhoz, az egységspárt elnökéhez és különböző gazdasági érdekképviseletekhez, hogy mit várnak az új minisztérium, illetőleg Bud János gazdasági miniszter működésétől.

Almásy László, országgyűlési képviselő, az egységspárt elnöke a követ-

kezőket mondotta: A legközelebbi politikai kampán, a parlament őszi ülészakala elég zajosnak ígérkezik. A kormányban beállott változás különböző megítélésre adott okot és alkalmat. Minden tárgyalás ember előtt nyilvánvaló, hogy ebben a kérdésben először a kormány indokait kell meghallgatni. Az új minisztérium felállítását tulzott politikai harcokat váltott ki és felfogásunk szerint nem tesz indokoltá semmiféle kilépést a pártból. A kormány segíteni kíván a ne-

A MUNKA TÁRCAJA

A gépeember.

Írta: Sz. Toma Mária.

A Gépeember már mint orvosnővédek kitűnt ügyességével és rendkívüli szorgalmával. Már akkor nagy jövőt jósoltak neki tanárai. Nagy tudásával és fáradtságot nem ismerő szorgalmával sikerült is felküzdenie magát a legelsőközé. Legendákat meséltek bámulatreméltó ügyességéről. Rengeteg bűn, hibás gyerek, aki születésétől fogva ilyen volt, köszönheti neki, hogy meggyógyította.

A Gépeember puritán, egyszerű ember volt, akét nem szédítettek, nem kábitották el hallatlan sikerei. Modora érdes, nyers, sőt mondhatnám durva volt. Alig beszélt pár szót, különségekkel, az emberekkel keveset törődött. Csak egyet ismert és ennek aztán fanatikusa is volt: a kötelességet. Valahogy úgy érezte, hogy az lsten azért adta neki ezt a nagy tehetséget, hogy vele az emberiség segítsen. A fáradtság ismeretlen fogalom volt előtte, mint gép dolgozott szüntelenül. Ezért kapta kollégáitól a „Gépeember” csufnevet. Orvostársai és az ápolónéknak nem szerették, kimért, durva modora bántólag hatott rájuk. Ha csak lehetett kerültek. Az ápolónők pedig sorost huztak, hogy melyikük szasztáljon neki a műtételnél. Félték, irgalmatlanul

félték tőle. Talán a nagy félelmük volt az oka, hogy olyan kevésbé tudtak a kedvére tenni. A Gépeember örökösen pörölt mindenkiel, bizony idegességében nem egyszer fordult elő, hogy hozzájuk vágta a kezéigébe került dolgokat. Mint minden zseni, — ő is — szörnyen furcsa és leirhatatlanul ideges volt. Nem csoda, pihenésre soha sem volt ideje. De adta a test, a lélek is megkívánja a magáét. Orvostársai már szinte várták, hogy a gépeember mikor fog összeroppanni, mert számításuk szerint, ez föltétlenül be fog következni: — Az emberi test nem hagyja megbosszultatul, ha így kizsarnolják.

Mária nővér egy kemény összetűzés után, ott hagyta a Gépeembert, pedig ő volt a jobbkeze. Nem tudta már elviselni a gorombaságokat a főként a nagy strapát... Uj nővér került a Gépeember mellé. Mártának hívták. Szép, csinos fiatal nő volt. Valaha jobb apókat látott, az apja gimnáziumi tanár volt, de szülei meghaltak s Mártának magának kellett a fenntartásáról gondoskodnia. Háboru alatt megkedvelő ápolónő volt, szegényke akkor még nem hitte hogy valaha ez lesz majd a kenyeré...

A Gépeember észre sem vette, hogy idegen nővér van mellett, ő nem látott mást, csak a beteg testrészt, amit operálnia kellett... A többi ápolónő örült, hogy új balekot kaptak, aki sző nélkül

el tudott tűrni mindent. Talán ő volt az egyetlen, aki nem haragudott a Gépeemberre. Nem törődött azzal, hogy ideges, hogy goromba... csak a kést nézte, amellyel egy boszorkányosan tudott szonglőrösködni a nagy ember. Elnézte, megbecsültott neki mindent. Hogyne, mikor olyan nagyon imponált neki az a két erős kéz... Törpe kis féregnek érezte magát mellette... egész természetesen találta, hogy a Gépeember őt, a kis senkit, eltapossa, ha utáiban van. Nem félt tőle: rajongó szent áhitattal nézte őt munka közben. Nem törődött ilyenkor önmagával, sem a fejére zuduló szitkok öntövel... Csak nézte, nézte a Gépeember két dolgos, erős kezét...

Egyik nap meghalt egy szegény ember a kórházban, pedig a tanár nagyon bizott benne, hogy meg tudja menteni az életnek. Ez a váratlan halálest szörnyen felizgatta a Gépeembert. Még idegebb, még mogoróbb lett. Szegény Márta, akárhogy is iparkodott a kedvében járni, nem sikerült neki. Bizony ő sem kerülte el a sorsát, a Gépeember hozzá hajigálta a műszereket. Márta karja megsérült... kábultan, vérezve támolgott ki a műtőből. Mikor bekötötték, újra visszament, nem törődött azzal, hogy kúnn tellázadtak az emberek. Bizony ezek nem voltak hajlandók tovább zonytűrni a Gépeember zsarnokságait. Nagy hangon tárgyalták az esetet s elhatározták, hogy kikérlik maguknak az ilyen brutálisásokat.

De amikor nagysokára kijött a Gépeember a műtőből, szótlanul, alázatosan hajlongtak előtte, de hogy mertek volna még csak mukkani is...

Márta jelentékelennek látszó sérülése, pár nap múlva már igen aggasztóvá lett, úgy hogy ágyba kellett maradnia. Senki se mert szólni a nagy embernek, a tanárnégdekédek maguk ápolták a betegét...

A Gépeember most sehogy sem tudott dolgozni, nem volt megelégedve önmagával... nem tudta, hogy mi baja van? Mikor vége volt a műtétnek, akkor vette csak észre, hogy nem a megszokott ápolónő van mellette.

— Nal... hogy került maga ide?... — förmedt a megzseppelt ápolónőre.

— Márta beteg, én helyettesitem.

— Beteg? — hát mi baja van?

— Fáj a karja.

— A karja? Hát mi történt vele?

Az ápolónőne elmondta az esetet. A Gépeember csodálkozott, ő nem tudott erről semmit. Rögtön utána nézett, maga vette Mártát kezelés alá.

Márta is a műtőasztalra került... Mikor a narkózisból felébredt, első, amit meglátott, a föléje hajló Gépeember mosolygó kéz szem volt.

— A Gépeember mosolygott, — auttogták egymásnak meghatódva a többiek. Még a portasszobába is eljutott a csoda híre... Soha mosoly még így nem

báz gazdasági helyzetén és a segítés hatékonyabb módját a gazdasági minisztérium felállításában látta. Az ősi ülésszakon mindenkinek el kellett mondania a revíziója kerül tárgyalásra és egészen természetesen, hogy ez élénkebb parlamenti életet hoz. A házzabályrevízió szorulnak. Biztosra vehető, hogy a házzabályrevízió, amely úgy a többségi, mint a kisebbségi pártok érdekét erősen érinti, nagyobb vitát fog kiváltani. A házzabályrevízió módosításai nemsokára nyilvánosságra kerülhetnek és a közvéleménynek alkalma lesz ezzel foglalkozni. Ugyancsak parlamenti tárgyalás alá kerül a közigazgatási reform, melynek előkészítésén Perényi Zsigmond báró elnöklésével dolgozik a párt kiküldött bizottsága.

A magyar közgazdasági élet nagyon nehéz napokat él. Különösen nehéz a helyzet a szállítás és az utána bekövetkezett évek súlyos terhei miatt, amelyek az adókat igen erősen megterheltek. Ma az első teendő a közigazgatási helyzet javítása és az adó lehetőségei szerint való csökkentése. Ezt kívánja nemcsak a parlament minden tagja, hanem az állampolgárok összessége.

Ma a megélhetés nehézségével küzd mindenki, a földmives és napzasmos ép úgy, mint a tisztviselő, földbirtokos, vagy háztulajdonos. A kormányban, a többégi pártban és a parlamentnek elodáztatatlanság feladata a nehéz terhek könnyítése és a bürokrácia megszüntetése. A nehéz adózási terhek ellenében méltán kívánhatja a polgárság ügyének gyors és előzetes elintézését. Ugyanez vonatkozik a bíráskodásra is. Mindnyájunknak át kell hatva lenni attól a felfogástól, hogy a tisztviselő a polgárságtól van és nem megfordítva. A közigazgatási befejeéseknek gyümölcsözőknek kell lenni. Elsősorban az utak azok, amelyek Magyarországon általános javításra szorulnak. A kereskedelmi kormány figyelmét fókuszoltan irányul erre a kérdésre és nagy szabású program áll rendelkezésére. Ebből szeretnénk felvetni a budapest környéki utak állandó burkolással való ellátását, mert a makadámú utak ilyen nagy autóforgalom mellett nem válnak be.

Szóval a kormányra közgazdasági téren is nehéz feladatok várnak. Több külföldi állam, különösen Németország a forradalmak lezajlása óta óriási fejlődést mutat. A német szorgalom és kötelességérzet a forradalom által okozott betegségeknek győzedelmeskedett. Nálunk is igen sok történt. Pénzünk stabilizálása, a jegybank felállítását, az állami költségvetés egyensúlyba hozása szilárd fundamentum, amelyre építeni lehet.

Most a takarékoságnak kell elővetkennie és az adókat terhen való könnyítésnek, mert csak egy elégedett ország meglehetősen lakossága képes az újépítésre és mindazoknak visszaszerzésére, amelyeket elvesztettünk. A gazdasági minisztérium az újépítő munkában, a gazdasági élet megsegítésében kiván jelentősen közreműködni és reméljük is, hogy eredményes munkát végezhet.

Marschall Ferenc országgyűlési képviselő a Mezőgazdasági Kamara igazgatója így nyilatkozott:

Bethlen István gróf nyári pihenőjét köztudomásúlag arra használta fel, hogy a kormányzat gazdasági programját egy szerkesztés formájában, teremtő rendet vigyen bele és kiszakítva abból a hullámzástól, amibe legtöbbször a napi események forgataga belesodorta. Egy nagy revíziós munkáról van tehát szó, mely számba veszi az egész gazdasági élet komplexumát, hogy a szállítás díktálta kényszermegoldásokba oly sűrűn beleszúrt hibákat egy szerkesztés által gondolt koncepcióval helyettesítse. Ez örömmel kell, hogy eltöltsön mindenkit, aki hiva annak, hogy a nemzet közigazdasági életének fejlődését ne öletszerű megoldásokkal, hanem intézményes alapon biztosítsák.

De van még egy másik szempont is, ami a kormányelnököt ebben az elhatározásban vezethette. S ez az, hogy a gazdasági életünk úgynevezett nagy „függőkérdéseit” is elő kell venni. Ilyenek például az ipari racionalizálás és koncentrációval összefüggő kérdések, a hitel problémái, vasúti tarifarendszerünk közigazdasági kapcsolatai, ipari vámvédelmünk vonatkozásai a mezőgazdasággal, kereskedelmünk különböző életkérdései, az adópolitikában a közigazdasági szempontok érvényesülése, a kartelektrikus, külkereskedelmi politikánk égető problémái stb.

Mindezek sokkal nagyobb és jelentősebb kérdések, sem hogy izoláltan az egész közigazdasági életre való kihatásuk vizsgálata nélkül megoldhatók lennének. Hiszen nagy részüket éppen azért maradt „függő” kérdések, mert kinőnek egy-egy részről keretből és olyan kimerítő, a különböző tényezőkhöz egész sorával való megbeszélést igénylő előkészítésre szorulnak, ami előfeltétele a jó és harmonikus intézkedéseknek. Mert összhangban és összefüggés nélkül csak torz intézkedések születhetnek meg és ha valahol, úgy ezeknél a kérdéseknél a jobbiknek tudnia kell, hogy mit csinál a bal.

Az új miniszter feladatkörét nagyjában ezekben látjuk. Nem érint ez sem-

miféle hatáskört — amint hogy ezt ki-vülről belemagyarázni igyekeznek a nem is igényel jóformán semmiféle nagyobb apparátust. Semleges tényező lesz, akinek tanácskozási természetben békésen megfogadják a legellenetesebb felfogások képviselői — egy tárgyalás, semmiféle irányban nem feszélyezett, gyorsan cselekvő egyéniség biztos vezetése mellett. Akta bizonyára nem lesz, referense pedig az élet lesz.

A különböző tanácsokból annyira kiábrándult már a gyakorlati élet, hogy ennél bölcsebb és egyszerűbb megoldást nem találhatott a közigazdasági élet igényeit jól ismerő kormányelnökünk. Ha pedig gyors, de amellett a szabatos és körültekintő előkészítés gazdasági életünk nagy problémái az intézkedésre megérlelt, a gazdasági társaság már nem kell nyers problémákkal vesződniök hanem kiforralt tervezetnek alapján tehetik meg intézkedéseiket. Ilyen elgondolások mellett nem lehet és azt hisszük, nincs is szó „hatáskörök elparcellázásáról” mert a termelői társaság miniszterei nem szabad elvenni és bizonyára nem is engedik, hogy elvegyék a termelés legfőbb irányítására a kezdeményezés és imperium jogát. Bethlen István sokkal nagyobb realitást, sem hogy még csak feltételezhető is lenne, hogy legújabb koncepciójával a felelőtlen bürokratizmust akarná tovább fejleszteni.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetésénél kérdéseinkre a következőket mondották:

A gazdasági minisztérium felállítását és annak törekvését helyeseli. Azt várjuk az új minisztériumtól, amelyet az adminisztráció nem tesz nehézkesé, hogy éber figyelemmel kíséri a gazdasági élet minden mozzanatát és mivel nem bíjodik aktatömegekkel, gyorsan intézkedik. Különösen jelentősnek tartjuk azt, hogy Bud János gazdasági miniszter szoros kapcsolatot kíván fenntartani a különböző gazdasági érdekképviseletekkel. Így a szükségokról, a teendőkről, a bajokról és kívánásokról azonnal és közvetlenül értesül és az érdekeltek bevonásával folytatandó tárgyalásokon mindenről tisztá képet szerezhet.

Legfőbb ideje, hogy így legyen, mert számos törvényjavaslattal megteremt, hogy mivel az érdekképviseletek későn kapták meg a tervezetet hozzájárulást végtől, az illetékes miniszterek jóakarata mellett sem tudta honorálni az előterjesztett kívánásokat.

Reméljük, hogy a gazdasági miniszter, akinek az lesz a hivatása, hogy előkészítse a törvényjavaslatokat, módját fogja találni arra, hogy az önkormányzati erők nagyobb mértékben érvényesülhessenek. A társadalmi közigazgatási miniszter megkönyvitelheti a szakminiszterek munkáját. Az előkészítő munkákban a gazdasági miniszternek a szakminiszterekkel teljes együttműködésben kell eljárnia és ez magával hozza, hogy a szakminiszterek illetékes referensei már a közgazdasági miniszter révén tárgyalják a kérdést, megismerik kölcsönösen a kívánásokat és így a szakminiszter gyorsabban elkészülhet a kérdéseinek saját fórumán való keresztülvitelével. A gazdasági miniszterrel tehát eredményes munkát és a gazdasági helyzetnek megjavítását várjuk, amire igen nagy a szükség.

Érdeklődünk a Kereskedelmi és Ipari Kamaránál, ugyancsak a Baross Szövetségnél is, azonban mindkét helyen azt a választ kaptuk, hogy egyik testület sem foglalkozott még a kérdéssel és így még nem nyilatkozhatnak.

Papp József az Ipartestületek Országos Szövetségének elnöke kérdéseinkre így nyilatkozott:

Az iparosok szívesen látják az új gazdasági minisztérium felállítását és Bud János miniszterrel, aki az iparosoknak is ígéretet tett, hogy sorsukat szíven viseli, sokat várnak. Elsősorban várják az iparosok gazdasági helyzetének megjavítását. Az iparossá a legelszűnyedtebb társadalmi réteg és mégis nagy adóterhek sújtják. Az adók lezárítását illetőleg arányosítást várjuk. Sajnos a kisiparosság annyira tönkront, hogy rajta még a kölcsön se sokat segít.

Munkánkalkalmak teremtésével kell megsegíteni az iparosságot, de olyan munkánkalkalmakkal, amelyek mellett elérhessék a tisztas polgári hasznát. Kíváncsi vagyunk. Mihamarabb létrejöjjen a kézműves kamara és az ipartestületi reform is, hogy az iparosság maga intézhesse a sorsát. Fontos, hogy nagyobb gondot fordítsanak az iparos nevelésre, így a tanoncoktatásra is, hogy a fiatal szegélyből ne szakszervezeti töltélek legyen, hanem jó hazafi és szorgalmas munkás. Várjuk az iparosság agkori és rokkantsági biztosításának megoldását is. Nagyon sok megoldásra váró probléma van a reméljük, hogy a gazdasági miniszter felismeri a legfontosabb szükségleteket és segít a bajokon.

Boldogok országa.

Irta: Paulus.

rázta fel az embereket, soha mosoly ilyen üdítően nem hatott. Talán senkire, mint ezekre a meggyőződött emberekre.

A Gépmber újra tudott dolgozni, rájött arra, hogy neki szüksége van erre a kis mártírra, mert különben nem megv a munka rendesen. Ettől fogva igyekezett szelidebb lenni, már amennyire azelőtt tudott lenni az ilyen megcsontosodott, morgó vén medve.

A többiek már újból haragudtak rá, újból és újból elhatározták, hogy neki mennek a Gépmbernek, hogy neki vághat a gorombaságok... Szegény Gépmber... pedig ő azt hitte, hogy szelid, mint a bárány, hogy szeretik őt azáltal a szeretettel, amellyel ő szereti az ember-társait. Csak egyetlen ember tudta őt megérteni, csak ez az egy tudott a lelkebe látni, azért tudott neki mindent megbocsájtani. Ez az egy volt aztán az, aki ki tudta a mosolyt csinálni a Gépmbernek élettelen arcára.

Egyik nap így szólt a Gépmber Mártárhoz.

— Öltözzék fel, velem jön, beteghez megyünk.

Márta a nagy, kényelmes autójában, mint egy kis porzsem, szerényen hurokzott meg a nagy ember mellett, míg végre a Gépmber halank, minden bevezetés nélkül ezt mondta:

— Feleségül veszem magát, ha maga is úgy akarja...

Márta ijedten rezzenett össze, végül felkiáltott:

— Tanár ur, az Istenért!

— Na ne ijedjen meg, nem bolondult meg.

— De hiszen ez nem lehet... ez csak álom... rossz álom...

— Nem álom... való, hogy az én

megbomlott idegeimnek szüksége van magára. En már úgy hozzá szoktam magához, Márta, hogy még dolgozni sem tudok, ha nincsen mellettem... Mindig mellettem kell lennie... mindig érti?

— Oh! — szólt Márta csalódottan, — ezért nem kell engem feleslegű vennie, hiszen anélkül is mindig a tanár ur mellett lehetek.

A Gépmber sokáig nem szót egy szót sem; az autó csak száguldott velük perceként át céltalanul... Látszott rajta, hogy gondolkodik, hogy nehezeze esik, amit most most mondani készült. Végül mégis csak a lányra nézett... Márta elcsodálkozott... Soha sem hitte volna, hogy a nagy ember szemeképpítje ilyen csodálatos kékséget takarjon... Csak egy szent ember nézhet így, csak annak a szemében ragyoghat így, ilyen csodálatosan, a csöndes mély vizek békés derűje.

Végül mégis csak megszólalt, szóról-szóra ezeket mondotta:

— Nemcsak azért... a „Gépmber” is ember, nemcsak a kezének, hanem a lelkének is szüksége van magára... A „Gépmber” érzi és tudja, hogy maga maga az egyetlen, aki megérti őt és aki talán — idővel — szeretni is tudja majd... így, ahogy van...

Márta nem felelt, szóltanul felemelte a tanár két dolgot, ügyes és anyiszor megcsodált kezét a beletemette égő, ragyogó arcát.

A Gépmber így, szó nélkül is megértette a választ.

Ha a szörfőz a percben hátrányt szenved, valószínűleg sorsbárányát meredt volna a csodálkozástól, mert még álomban sem merne volna gondolni, hogy az ő rettenetes gazdája ilyen dolgokra is képes legyen.

Az atlétikai olimpiász végét járta, amikor a vívótermek túlszűlt keretében szorongva lestük fegyvereink győzelmét.

A vívásban tudtuk, hogy jelentős szerepet sem tölten, sem epé-ben el nem érünk.

Törvívónk, fiatal, állóképese versenyzni tudó nincs. S felvonultak veteránjaink, akik magas tudásukkal eljutottak megérdemelt helyükre. A vívásban öreg Schenker és Tóth Péter startja kitűnő volt, de a „középöntő” öklöklő iramát csak Rozgonyi birta ki bejutott a döntőbe s ott előkelő helyet foglalt el.

Epé-ben szárnypróbálgatás volt egy pár, szerep — s eredmény nélkül.

Mikor a kardcsapat verseny megkezdődött, valahogy úgy éreztem, hogy azt el nem veszthetjük. Nagyszerű csapattunk volt. Verhetetlen! S bár az utolsó kérdések izgattak, de oly biztos voltam a győzelemben, mint az egyéni kardbajnokságban. Ott igazán versenyen felült volt a magyar kard.

S így párhuzamban haladt a vívás, box, lovas és még hátra levő egyéb versenyek, melyeket mind szerettem volna végig is nézni — de a lévén egyidőben lehetetlen volt. Azonban jártam, mentem, s egyszer hol a kardcsapat győzelem hírdetésekor szaladtam a stadionba, hogy a szép lobogó előtt sirjam ezt is „megbűnhődte”... Letörtültk könnyeinket és rohantunk vissza mosolyogni vívóinknak, ordítani Bárányának a így tovább.

A nyugalmas hollandus tisztelte ezt a fanatizmust, hiszen kevés győzelménél is ezt tette.

S bár országunkról vajmi keveset tudtak, mely részvételt adóztak megcsontkításuk iránt.

Nem katona nép! A háborúban saját határait őrizte a német, belga és angol ellen — gondolom mesés ületeket csinálva.

Háborút nem akar, mint más békés nép — de ha a házáját kell védenie bel és külelleneg ellen, békés természete kegyetlenné is tudhat fajulni.

A megelégedettség a jőlt adja ott is. S ez szűli a nyugalmat, a melyet bámulni tudtam.

Ott nincs tolongás sem pénztárnál, sem bejáratnál, nem villamosnál, mindenki nyugodtan megy — s valószínűleg mindenki el is jut céljához.

A villamoson rend, nyugalom és föltötte udvariaság jellemző, utas és kaulax részéről.

Az utakról nem jó beszélni! Mert ha a mi utainkat hozzá hasonlítom, arra gondolok, hogy a sok kerekpár és autó gondolkodással mint megint csak így akarunk csinálni hasznát a gummi tőrőstnek. De bánt az, hogy a mi utaink is lehetnének olyanok.

Amsterdamtól Hartaux, Zandwort (30 km.) Hágáig (40) 7 méter aszfalt kocsit, aszfalt, mellette 3 méter fasor utat kerekpárok aszfalt, mellette kettős vasúti vágány, mellette kettős villamos vágány, mellette hajózható csatorna.

Por nincs, sár nincs, sőt a járdákon sem áll meg a víz. De ez nemcsak Amsterdamban van így, hanem kis városkákban, sőt falvakban is (Edam).

Villany-villany mindenhol és igazán egyszerű művelt állapot. A kirándulók „nem megnyúrák” — amelletük az szép jövedelmet csinálnak — udvariaság mind mind lebillanclól.

S ha azt mondom, hogy „Boldogok ország”, — most még inkább mondom. Igar, hogy boldogságát nagy gazdaságának köszönheti s hogy a háborút anyagilag a kontinensen 3 nyerte meg, de ne felejtsük el a holland nép takarékosságát, ésszerűségét, lelkiismeretes munkáját ami a munka feltételeit megbecsülését jelenti.

Józan, nem is rideg, üzletszerű, fáradhatatlan, fölülte udvarias népek ismertem meg.

S csodálatos, az északi népek faji jellegére vall, hogy öltözködésük szolid s az, hogy alig láttam Hollandiában kutyát! Kérdeztem, hogy miért? Az felelték „földesleg”.

Ezeket a sorokat korántsem azért írtam, vajha összehasonlítást akartam volna tenni Hollandia s Hazám között.

Nekünk Magyarországon kívül nincs élet! kell jelszavunk legyen s ha kis hazánk nem oly boldog, mint a Holland föld lakói, de büszke voltom ott is hogy magyar vagyok s azt mondtam mindenkinek, hogy Szent István országa igazi bokréta az lsten kalapiján.

Végre Augustus 12-én vasárnap a döntő lovas mérkőzések után bezárult a IX-ik klasszikus olimpiász.

Kihirdették kardgyőzelmiünket a fő és második árbocra a világ legszebb lobogója kuszik fel s a harmadikon zöld, fehér-piros! De szép lett volna ha mind a három magyar lobogót lenget a csipős északi szél.

Ezt csak a finnek csinálták a 3000 m. akadályfutásban. A marathoni toronyban kialszik az amatőrismus lángja, a Holland Himnusz hangjai mellett bevonják a hatalmas olimpiai lobogót — ágyú dörgés hallható — a százötöd Hendrik herceg átadja Amszterdam polgármesterének őrzés végett, a kapuk bezárulnak.

S még aznap az idegenek serege utnak indul a világra szereszt, olvívén emléket egy boldog országnak, néma találkozó adva 1931-ben Los Angelesben avval az előrevetett ármekkel, hogy az olimpiai eszme él, az amatőrismus haloklik.

Hírek és különfélek

Oktober 6. A szomorú magyar ősz hideg szelét éri az a magyar, akinek a fenti dátum jut az eszébe. A 13. aradi vértanú emléken kívül az a fájdalmas érzés szakgatja szívünket, hogy az aradi sáncok szomorú szobrához sem járulhatunk kegyeletos lélekkel, mert hiszen ott soha nem remél módón a kultúrátlan és panama szellemű bocsokos román lett urr. Bőségesen gondoskodott az élet arról, hogy ne felejtünk. Milliók sínylődnék az új „urak” kormányzása alatt, de mindegyikben lobogó lánggal ég Arad és Trianon borsujai! Az idő rohamosan közeledik s hiszünk, hogy nem sokára virágot hinthetünk az aradi vár vértáza tá földjére. (Városunkban gyász istentiszteletek voltak október 6-án d. e. 9 órakor a róm. k. 10 órakor az evangélikus templomban. Vasárnap 7-én pedig nagy számban érkeznek be a trianoni határról a kegyeleti staféták a város főterén levő Hősök-szobrához.)

Házasság. László Antal bányászati intéző és neje jelentik, hogy leányuk Lilike és Vágó Odón ur Budapestben házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett).

Eljegyzés. Illatházy Endre kir. gazdasági tanácsos és neje fiai Fay Erzsébet leányát Mártát, eljegyezte tőssóki Soóky István m. kir. honvéd főhadnagy. (Mindem külön értesítés helyett).

Halálhír. Weigner Kálmán aknász 36 éves felesége operáció közben a budapesti klinikán meghalt.

A salgótarjáni „Szent Erzsébet” Kat. Nőegylet igazgató-választásának f. évi szeptember 29-én tartotta igen nagy érdeklődés mellett első választmányi ülését. Ez alkalomból kegyelettel emlékezett meg a Nőegylet első igazgatójáról az elhunyt Herczegh József plébánosról és üdvözölték a Nőegylet új igazgatóját Traum Péter plébánost, aki határozott megadástát és szeretetteljes közreműködését ajánlotta fel. A jótékonykodást azal kezdte a Nőegylet, hogy magára vállalta egy egyetemi hallgatóhoz menzálköseit. Az igazgató-választmány elhatározta, hogy a róm. kat. Olvasókör

lyiségeben minden csütörtökön délután 3—6 óráig munkadélutánt tart, amelyen nemcsak minden tagot, hanem minden érdeklődő hölgyet szívesen lát.

Paleontológusok kirándulása Salgótarján vidékén. A Paleontológusok Társasága szept. 26—29-ig tartotta az üléseit Budapesten, mely után a külföldi tudósok serege hazánk legnevezetesebb és leggazdagabb őslénytani lelőhelyeit is felkereste és behatóan tanulmányozta. Első útjuk éppen városunknak tudományos szempontból is olyan nevezetes környékére vezetett. A nemzetközi társaságot Tarról az SKB. r. t. hintói vitték Sámsónbázára, honnét a vidék kövületeit tanulmányozva gyalogoltak a magyarországi pusztán át Szentkútra, Itt az egész tudós társaságot a salgótarjáni bányaiszgatóság magyaros vendégszerettel fogadta. Majd Salgótarjánba köcsiztek, hol a tiszteletükre rendezett vacsorán Róth Flóris főtanácsos köszöntötte a külföldi tudósokat. Október 1-én az egész társaság autón Polytarnócra hajtatott, hol megtekintették a világbiro ősemélyanyomokat, az őriási kővesedett falóriszt és Salgótarjánba visszatérve az esti vonatlat utaztak el városunkból, elmagadtatásukat fejelve ki a látottak és tapasztaltak felett, mely egyaránt szolt a salgótarjáni bányaiszgatóság rendkívüli figyelmének és magyaros vendégszeretének, mint pedig a tudományos előkészítésének és vezetésének is. Az előkelő külföldi társaság tagjai voltak: Othenio Abel, a világbiro egyetemi tanár Wien, neje és Wolf fia; R. Richter tanár Mainz-Frankfurt; O. Schmidgen tanár, Mainz; F. Zauner Breslau; H. Chang, Peking; W. Zelter és neje Barman; K. Ehrenberg és neje Wien. R. Parrington, Cambridge, aki a magyarországi paleolit-ősember kérdésével is foglalkozik; O. Sickenberg, Wien; Zimányi Károly budapesti múzeumigazgató Lambrecht Kálmán, pécsi egyetemi tanár Schréter Zoltán m. kir. főegyelógus, Kucacska N. asszisztens, Noszky Jenő múzeumigazgató, az egész tanulmányút vezetője, Scheuer Ferenc, Lénárd Károly, Borinyák N., Molnár András bányaiszgatok, Gerő János főmérnök, Niederland Gyula, Bauer Géza bányaőrökök Dr. Dornay Béla gimn. tanár és mások.

Kegyületi staféta. Az október 7-én rendezendő Kegeleti stafétához minden magyarul érző jó hazafit exennel és tisztelettel meghívunk és kérjük Salgótarján n. é. közönségét, hogy megjelenésükkel a nemzet mely kegyeletével adjanak jelet az együttérzésnek. A kegyeleti staféták október 7-én vasárnap délelőtti 11 és 12 óra között fognak futni a jelenlegi határról a salgótarjáni Hősök szobráig. Salgótarján r. t. Város testnevelési bizottsága.



Elismerés. Jóléso érzéssel közeljük, hogy a Nógrádvármegyei Testnevelési Felügyelő a római kőről három kiváló levente oktatóját Schönik Gusztáv és Paksy Árpád salgótarjáni acélgyári és Schnell Gyula salgótarjáni társulati tanítókat a leventék 1927/28 évi oktatásáért is a levente intézmény érdekében kifejtett hazafias odaadó munkájukért dícsérő elismerő okirattal tüntette ki.

Az „SSE” estélye. Szentes Béla: „A esirkelegő” című kiitűző vigjátékával nyílt meg az acélgári műkedvelők idei szezonja, mit mult hó 29-én a „SSE” egészse alatt, az acélgári olvasóegylet szufolság megtelt dísztermében adtak elő és amit jól sikerült tancmulatás követett. A „SSE” ifju atlétái ezuttal szimulvési tehetségükkel igazolták he, hogy nemcsak a sportpálya porondján állják meg fényesen helyüket, de a szinpad deszkáin is aratnak bábért, mely azonban nemcsak az övék, hanem a darab bájos női szereplőit is, a „SSE” lelkes barátaid is, kik a szép sikerhez művészi munkájikkal nagymértékben hozzájárultak, továbbá és talán legelsősorban: Szabó Istváné, a műkedvelői előadások szakavatott és fáradhatatlan kiváló rendezője. A nemrég elhunyt Szentes Béla a darabja a vizáinához műsorkának egyik kedvence, melyből a tiszta, egészséges humor árad és tartja átrón át viharos derében a közönséget. Ment minden sikamlóságtól, élénk bizonyosságú annak, hogy erkölccelenség nélkül is lehet jó



A sportpályán is, mint mindenütt, ő az ünnepl. Nem csak jéltáért. Kes. alabjának vonalat, napbarnított színe és ragyogó fehér öltözete körötti ellenfél előkelőségét és választékos izlését árulja el. Ezt a jó benyomást a legkisebb fáradság nélkül éri el a csodásan haló Lux hab segítségével, amely a ruháról a jéltől elterülhetetlen, nyomall minden esetben könnyen eltávolítja és amilyen a borsók, habbák és sapkák mindig egyaránt ragyogón tiszták.

Ha Ön is többet akar tudni arról, írjon nekünk. Levél és Társal b. l. l. IX. Ráday-utca 30.

kedvet teremteni és művészt alkotni, miért is a darab megválasztását szerencsének tartjuk. A női szereplők közül kiemeljük Pasko Olguska (Albertine) nagyszerű és megnyerő alakítását, ki Kirner Valika (Gedeon Ilonka) kedves játékaival együtt nagy sikert ért el és mit a többi női szereplő: Jancsik Mariaka (Kozma Karola) Csarba Ilonka (Tassy Maca) Gracza Elyke, (Tassy Klára) Szartóriz Valika, (Kata) harmonikusnak és halásan kiegyesített. Férfi szereplők közül Szabó István (Alberti) illeti első sorban a dicsőség, ki mint mindig, ugy most is remekelt és grandiózus játékaival valósággal uralta a szinpadot. A cimszerepet játszó Jancsik Gyula (Malnay Tibor) behízelgő, meleg játékaival, szimpatikus és biztos fellépésével sikeresen oldotta meg nehéz feladatát. Valamint a többi férfiszereplő: Krajcsi János, (Gedeon) Kirner Róbert, (Klein doktor) Kirner Ottó, (Koch) Fülöp Pál, (János) ifj. Hirschbrich János (Podvics) Fülöp Laci (Kelemen B.) Hegyessy Gyula, (Horovics) Juhász Ferenc (Főportás) ambiciózus alakításáról is csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk, továbbá a gyári zenekarról, mely Ursutz József karmester kiváló dirigálásával és válogatott zeneszámok művészi előadásával töltötte ki a vigjáték szünperceit. — E riportunkkal kapcsolatban valószínűleg érdekelni fogja kedves olvasóinkat a „SSE”-nél megindult nagylevontőségű reorganizáló mozgalom, mit a legutóbbi Olimpiász tanulságai alapján, Eisele Gusztáv gyárigazgató, az egyesület illusztrált elnöke kezdeményezett és mit a sportegylet minden tagja a legnagyobb lelkes örömmel fogadott. A javaslat szerint az eddig meglévő futball és korecsolya szakosztályokat párhuzamosan és a sportegylet eredeti hivatásának megfelelően, a többi sportágak intenzívebb művelésére új szakosztályok létesítését vették tervbe. A mult héten alakult meg a lövészszakosztály, melynek vezetésére Lander Emilt, a soproni országos lövészversenyen mesteri oklevelet szerzett acélgári tisztviselőt sikerült megnyerni. A gyárigazgatóság nagylelkű segítségével, közvetlen a sportpálya szomszédságában egy modern löpőpálya létesült, mely az előírt és biztonságos célzó szükséges építményekkel rendelkezik és hol a tagok nemcsak lögyakorlatot tarthatnak, de nagyobb versenyeket is rendezhetnek. Az acélgári iskola tornatermének felépítése és berendezése után a többi sportágak részére is alakulnak különböző szakosztályok, melyeknek működéséhez előre is nagy erőmeket fűzünk és tölők — különösen országos viszonylatban — sokat várunk. A „SSE” valóban nagylevontőségű programjával — melynek oly tekintélyes és sportterető lelkes támogatói vannak — uttörő lezz a vidéki sportegyleteket dzsungelében, hol sok helyen a futball dominálta és terrorizálta a gladiátorok

arénájává züllesztve a sporttereket, amely miatt a többi és különösen nemzeti szempontból jóval fontosabb sportágak maj levegőhöz sem jutottak és sokhelyen sajnos még a nagyközönség is egyedül és kizárólag a futballban látta kifejezni a sporteszméjét és a közismerten — nagyon sokszor — eldurvált futballmérkőzések végig nézésében a sporteszmét kiéleltetését. A „SSE” bátor fellépése és nagyszabású das programja példát és új utat mutatott és a sportfejlesztés jövőjét is intézményesen biztosította. Reméljük, hogy a többi vidéki sportegyletek is követni fogják a nemzeti szempontból is nagybörderejű mozgalmat, mit mi is a legmeglebbebben üdvözölünk és megvalósulásához sok sikert kívánunk. Ráfael.

A R. K. Olvasókör székházának elmaradt részét még ez év folyamán felépítik. Az építkezést Obrincsik Ernő építész kapta meg, aki hétfőn megkezdte a régi épület lebontását. Demeter Bertalan köri elnök a legnagyobb buzgóssággal igyekszik a hiányzó anyagi eszközöket beszerezni a Traum Péter plébánosnal illetékes helyeken el is jártak ennek érdekében. Az építetők, az olvasókör választmányának megbízásából Demeter elnök, Lapszánky alelnök, Fekete Gyula pénztárnok, akik e helyen ismét kérd szavakkal fordulnak a város társadalomhoz, hogy ezen nagyfontosságú székház felépítéséhez kik erejéhez képest járuljon hozzá, hogy megfelelő épület álljon rendelkezésre a jóérzésű polgári és munkástársadalom együttes nagyszabású munkájához.

A református templom építését e hét folyamán megkezdte Prokisch János építőmérnök-vállalkozó, aki az acélgári elemi iskolai építkezést is eszközöli. A református híveket az építkezési bizottság helyen is értesíti az örvendatos hírről.

Mellbe lötte magát. Rusnyák András 21 éves bányatelepi munkás vasárnaptól hétfőn reggelig mulatott és hétfőn reggel munkahelyén a bánya anyagraktárában mellbe lötte magát. Szulyos sérüléssel vitték a bányakórházba, hol az orvos konstatálta, hogy a revolvergolyó a szív felett hatolt a testbe, így a megmondhatatlan fiatelebern életben marad. Tettenéke oka ismeretlen.

Megszünnik a feleségét. Frey János lakatos a mult héten Budapestről Pálvalára utazott, hogy a bányatelepen egy új családnál szolgáló feleségét, akit Frey hűtlenül elhagyott, magával vigye Pestre. Felesége Demschlik Mária a sok csalódás után nem volt hajlandó férjéhez visszatérni ezért férje bosszút forralt és keresztet az alkalmat, hogy feleségét megmátádhassa. A mult héten egy délután belopódzott a hába elfogó feleségét és nyolc kösszúrast ejtett rajta. A szerencsétlen nőt szulyos sebei a bányakórházban ápolják.

10 hold szántó eladó. Megbízva: Ligeti, Fő-utca 303.

Felülkötések a „Cairkefogó” című színmű előadásai alkalmából: **Eisler Gusztáv** 28 40 P, Szabó István 5 80 P, Végh Kálmán 2 P, Takács Ferenc, Rudaszkó Béla, Elsner Gusztáv 1-1 P, Echar Ferenc 50 f.

Értesítés. Szem előtt tartva igen tisztelt vendégeim figyelmét és a modern haladó kor igényeit, nem rettenve vissza a legsúlyosabb anyagi áldozatoktól sem, beszeresem a világhírű német autópár egyik pazarul berendezett **6 hengeres, csukott** példányát, egy kiválóan rugózó **Opel** autót. Dacára a közismert benzindrágulásnak, a **csukott** kocsival is 40 fillért vállalom kilométerenként a bér-autófuvarozást. Megrendelhető a Csirbesz féle vendéglőben. — **Telefon 24.** teljes tisztelettel: Donovell (Szabados József.)

A tonisztatok figyelmébe. Hivatalos tisztelettel körölköz, hogy a tenisz pályák használatát f. hó 15-én a f. évre befektetők és kérjük a tagokat, hogy a ruha szekrényben levő holmikaiknak elszállításáról azon ideig gondoskodjanak, mert 15-e után a megőrzésért az Egyesület semminemű felelősséget nem vállal.

Páratlan érdeklődés az osztálysorsjegyek iránt. Már október 20-án kezdődik az új XXII. m. kir. osztálysorsjáték húzása, melynek rendkívül előnyös játéktér, reményt nyújt a gyors megmegtérüléshez. 80 ezer sorsjegy közzé 40 ezret sorsolnak ki, tehát minden második sorsjegy nyer! A sorsjegy ára változatlan, egy-egy osztályra 20 pengő. Vél sorsjegy 10, negyed 5, nyolcadé 2-50 pengő. Nyeremények: 1. jutalom 300.000 pengő, főnyeremény 200.000 pengő s így szerencsés esetben egyetlen sorsjegyen 500.000 pengő nyerhető. Kisorsolnak még 100.000, 50.000, 40.000, 30.000, 25.000 stb. pengős nyereményeket, összesen több, mint 6 millió pengő készpénzben. Sorsjegyek az ismert elárúító helyeken korlátozott számban még kaphatók.

Téli menetrend. Mi maradt meg mi szűnik meg, mely új kapcsolatok keletkeznek: a most életbe lépő téli menetrend teljes anyagát egész terjedelmében és feltétlen pontossággal közli a Vasúti Utmutató ma megjelenő kiadásában. A testes könyv — maga is tekintélyes reprezentancia a magyar közlekedésügyi fejlődésének, — közli a Máv. a helyierdekű vasutak és az összes magánvasutak teljes téli menetrendjét, a külföldi csatlakozásokat, a hazai hajózáratokat, a közúti postajáratokat (azokat is, amelyek nem vasúti vonalak mentén közlekednek) a mozgó- és kálauzpostákat. Benne van a postai- és valamennyi magánautóbuszjárat teljes menetrendje, végezetül az összes hazai közlekedési vállalatok személy és podgyásdijszabása. Nem hiányzik természetesen a repülőjáratok menetrendje és díjszabása sem. Ara 1 pengő 60 fillér. A Vasúti Utmutató teli kiadását, mely a maga nélkülözhetetlen tájékoztató kiegészítő mellett a magyar közlekedési szervezet állandó gyarapodásának értékes dokumentuma, néhány nap múlva követi a Vasúti Utmutató Nemzetközi kiadásának hatalmas új kötete, amely adatai grandiózus tömegével valószínűleg a világjárás lexikonja.

Könyvadomány a realgimnaziumnak. Dr. Kovács József, ny. bányafőorvos a helybeli realgimnazium tanári könyvtárát nagylelkű adománnyal gyarapította, amikor az intézetnek 38 művet (41 kötet) adományozott. A művek a hazai és külföldi szépirodalom, esztétika, földrajz, társadalomtudomány és a természettudományok köréből valók s már változatosságuknál fogva is igen értékes gyarapodást jelentenek, mert a legkülönbözőbb szaktudományok számára szolgáltatnak értékes segédanyagot. Különösen emeli az adomány jelentőségét néhány oly nagy értékű mű, melyekre már rég szükség volt a könyvtárnak, de az intézet szerény anyagi viszonyai miatt nem voltak beszerezhetőek. Ez a nemes lelki jótékonykodás újabb jele Kovács József dr. kultúraseretőnek és idealizmusának s az intézet igazgatósága ezúttal is kifejezi neki legszívesebben háláját és köszönetét. De mutatja ez az adomány azt is, hogy városunk közönsége a realgimnaziumot egyre jobban megszereti s remélhető, hogy a nemes példa másokra is buzdító hatással lesz.

Egy házszeres, fiókos állvány, ke-rekesdők, háztartásnak egyaránt megfelelő, olcsón eladó. Ligeti, Fő-utca 303.

A tejszállítók fedelének tömítéséről. A tejforgalmazás terén igen gyakran előfordul az, hogy egyes tejszállítók a tejszállítók fedelének tömítésére a gyékényt poros, sáros, mosatlan állapotban használják, más esetekben pedig a tömítésre korhadásnak indult azonnys szalmát, újságpapírt, vagy régi kiscsejtetett íratokat alkalmaznak. Sőt előfordult az is, hogy a tejszállítók fedeleinek gyűrűszerű nyelvéseiben rothadt, bűzös, undorkeltő sásmaradék volt található. Nem szorul magyarázatra az, hogy ilyen gondatlan módon tömített tejszállítóknak foglalt tej milyen könnyen van kitéve a fertőzésnek s hogy az egészségre nézve mennyi veszélyt rejt magában a tejforgalmazásnak ezen módja. Az állami élelmiszerellenőrző vegyvizsgáló és vegykísérleti állomások a tejszállítványokat minduntalan hathatós, szigorú vizsgálat alá veszik és az olyan tejszállítókkal, termelőkkel, vagy vállalatokkal szemben, akik a törvény rendelkezései figyelembe nem veszik, megindítják a kihágási eljárásokat, sőt súlyos esetekben az ilyen piszkosan kezelt tejszállítványokat elkoboztatják. Mihezértás végett az érdekeltek figyelmébe ajánlom, hogy a kannák tömítésére tisztára mosott sást, gyékényt, fehér tömítő papírosszalagot vagy gumigyűrűt szabad használni, amilyen elkerülhető lesz minden törvényes következmény viselése a bíróság előtt. Kistermelők, valamint a tej kicsinybeni árusításával foglalkozó kofák, batusok a kannafedelenek tömítésére tisztára mosott és vasalt vászonruhákat használnak. Magától értetődik az is, hogy a tejszállítók fedelének külső és belső tisztántartására nagy gondot kell fordítani! mert hiszen a tej lévének egyike a legkényesebb és gyorsan romló élelmiszereknek, azonnal savanyodásnak indul, ha olyan kannákba kerül, amelyekben odaszáradt tejmaradékok vannak. Ezek eltávolítására forró lugot, vagy szódavizet használunk és kefével alaposan dörzsöljük, utána hidegvizel több szór kiöblösztük. Ezen rendszabályok szemmel tartásával nem fog előfordulni még az sem, hogy a hosszabb utra elindított, kellőleg szűrt és hűtött tejek savanyuan érkezzenek meg a fogyasztás helyére. Biliuka György kir. fővegyszer Ujpesti Magy. Kir. Vegykísérleti Állomás vezetője.

1288/1928 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a salgótarjáni kir. járásbíróságnak 1927 évi 7607/6-1928 évi 880/5 és 976/5 számú végzése következtében dr. Lauffer Samu ügyvéd által képviselt Krausz Jenő és Klein L. Márkus és dr. Friedmann Armin ügyvéd által képviselt Egyesült Magyar Malomipar r.-t. javára 519 P 50 f, 276 P 09 f, és 439 P 13 f, s jár. erejéig 1928 évi április hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalt és 2361 pengőre becsült következő ingóságok u. m.: árúk, nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésnek a starjáni kir. járásbíróság 1928 évi 2672 sz. végzése folytán 519 P 50 fill. tőke, ennek 1927. nov. 15-től 276 P 09 f. tőke, ennek 1928. febr. 8-tól és 439 P 13 f. tőke, ennek 1928. január 12-től járó 8% kamatai valamint az eddig 303 P 43 f, 238 P 20 f és 303 P 60 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig. Somsokdijulabban leendő megtartására 1928 évi október 11-ik napjának d. e. fel 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékosok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Salgótarján, 1928. aug. 28. n.

Török

kir. bírósági végrehajtó.

Rádió készülékek és alkatrészek

legjobb beszerzési forrása.

Kristálydetektoros vevő készülék
nagy hangerővel 400 km. vevőkörzet.

Rádió accumulator motorkerékpár és autó
accumulatorok töltését olcsón és szakszerűen vállalom.

Szántó Sándor
rádió és műszaki szaküzlete
Salgótarján Fő-utca. Telefon: 72.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

6. Sz.	7. V.	9. kedd	11. csütörtök
Az aranyember	Orfeum hercege	Vidám férjek Klubja	Balao a majom ember
Szent Péter esernyője	Hajrá Tom		
Kezdete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünnepnap délután 5, 7 és 9 órakor.			

Értesítés!

Vanszerencsém Salgótarján n. é. vásárló közönségét értesíteni, hogy **Salgótarjánban Uri-utca 647. szám alatt**

szűcs üzletet

nyitottam, hol készen, valamint készített bundákat, boákat, női és férfiakat szőrmézését, bőr kikészítés, preparálás, javítás és tisztítását s minden e szakmába vágó munkát pontosan és jutányos áron készítek.

Nagy választék szőrmékben!
A vásárló közönség b. pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel
WINHARDT ISTVÁN
szűcs mester.

Salgótarján, Uri-utca 647 sz.

Salgótarjánvidéki Takarékszövetkezet mint az Országos Közp. Hitelszövetkezet tagja

Elfogad takarékbetéteteket magas kamatozással.
Folyósít: Ipari és mezőgazdasági kölcsönöket előnyös feltételekkel.
Betörés, tűz, jégkár stb. b. i. z. to. sításokat eszközöl.

Bornagykereskedés

mint a Ceglédi Hitel és Pinceszövetkezet uradalmi fajborainak lerakata.
Olcsó árak!
Pincénket okvetlen látogassa meg.

Pince: Karancsaljai u. Iroda: Főter 479.

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SALGOTARJÁN
4m. káth. templommal szemben.

Építkezéshez
tufa követ
jutányos áron
szerezhető be a
Pécskői
Bazaltbánya R.-T.-nál.
Megrendelés esetén az árut a
Zagyvarakodóra szállítjuk.